

KESKKONNAAMET

Eesti Jahimeeste Selts

ejs@ejs.ee

09.03.2021 nr 13-11/20/21294-10

Täiendatud jahindusnõukogu töökorra eelnõu edastamine tutvumiseks (otsuste vastuvõtmine jahindusnõukogus)

Palusime 23.12.2020 saadetud kirjaga esitada ettepanekud uue jahindusnõukogu töökorra eelnõu kohta hiljemalt 8. jaanuariks 2021. Saadetud ettepanekud analüüsisime läbi ja koondasime vastavasse tabelisse, mille lisame kirjale. Tabelis ja eelnõu kaaskirjas on ka selgitused ettepanekute arvestamise/mittearvestamise kohta. Ettepanekuid arvesse võttes muutsime ja täiendasime töökorra eelnõud, eelkõige jahindusnõukogu liikmete hääletamise korda puudutavat osa.

Jahindusnõukogudes esindatud organisatsioonidele 23.12.2020 saadetud jahindusnõukogude töökorra muutmise eelnõus oli p-s 4.10 konsensuse nõue asendatud hääletamissüsteemiga, kus otsus loeti vastuvõetuks kui selle poolt ei anta rohkem kui 1 vastuhäääl. Seda ettepanekut ei toetanud Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Talupidajate Keskliit ja Eesti Erametsaliit. Kõik eelnimetatud soovisid senise konsensuse nõude säilitamist jahindusnõukogude otsuste vastuvõtmisel. Hääletamissüsteemi kasutuselevõtmise poolt olid Riigimetsa Majandamise Keskus ning Eesti Jahimeeste Selts tegi ettepaneku rakendada hääletamissüsteemi, kus otsused võetakse vastu 2/3 poolthääälte enamusega.

Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 9 lg p 2 järgi kehtestab jahindusnõukogude töökorra Keskkonnaameti peadirektor. Selles määratakse üldsätted, nõukogu pädevus, koosseis ja töökorraldus. Jahindusnõukogude töökord peab tagama jahindusnõukogude töö toimimise sellisel, et oleks tagatud jahiseaduses nimetatud jahindusnõukogu pädevusse kuuluvate eesmärkide täitmine.

JahiS § 9 lg 3 järgi kuulub jahindusnõukogu pädevusse:

- 1) **ettepanekute** tegemine Keskkonnaametile pruunkaru, hundi ja ilvese kütamise korraldamiseks;
- 2) põdra, punahirve, metskitse ja metssea (edaspidi ka uluksõralised) kütatismahu ja -struktuuri **kokkuleppimine**;
- 3) **ettepanekute** tegemine jahipiirkonna kasutusõiguse loa andjale jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtetuks tunnistamiseks, kui on rikutud käesoleva seaduse § 22 lõike 1 alusel kokkulepitut;
- 4) **ettepanekute** tegemine jahipiirkonna kasutusõiguse loa andjale jahipiirkonna piiri muutmiseks;
- 5) **seisukoha** andmine jahipiirkonna kasutusõiguse loa andjale jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtivuse pikendamise kohta.

Jahindusnõukogude otsused saab sellest lähtuvalt jagada kolmeks: **kokkulepped, ettepanekud ja seisukohad**. Kehtiva jahindusnõukogude töökorra järgi langetatakse kõik otsused konsensuse alusel, mis omakorda eeldab kõigi osapoolte tahet mingis konkreetses küsimuses kokkuleppele jõuda. Mida suurem on aga osapoolte vahel huvide lahknevus, seda keerukam on konsensust konkreetses küsimuses saavutada. Huvide mittevõrdne jaotumine loob konsensusest vähem huvitatud (või otsuse mittesündimisest vähem kahju kannatava) osapooltele nn jõupositsiooni ning sunnib konsensuse mittesaavutamise kartuses teisi enda soovidega liigselt arvestama, jättes seejuures tegelikud vajadused tahaplaanile.

Kõige võrdsemaks võib osapoolte huvi lugeda põdra, punahirve, metskitse ja metssea küttimismahu ja -struktuuri **kokkuleppimise** küsimuses. Jahimeeste huvi on küttida uluksõralisi ning maaomanikel soov vältida maksimaalselt kahjusid põllumajanduskultuuridele ning metsale. Siiski on siin ette tulnud ka erandeid, kus küttimismahud on jäänud mõne ulukiliigi (metskits, metssiga) puhul jahindusnõukogus kokku leppimata. Väga sageli on kokkuleppe vastu olnud vaid üks jahindusnõukogu liige. Kuigi maaomanike organisatsioonide esindajad (v.a Eesti Erametsaliit) on jahindusnõukogudes mitmel korral avaldanud pahameelt jahindusnõukogudes konsensusliku kokkuleppe mittesaavutamist takistanud jahindusnõukogu ühe liikme vastutustundetutegevuse üle, soovitakse sellele vaatamata samasuguse olukorra jätkumist ehk otsuste vastuvõtmist konsensuse alusel.

Ettepanekute tegemine jahindusnõukogude töös on olnud pigem rutiinne ülesanne, milles osapoolte huvid pole seni väga tugevalt pörkunud. Alates jahindusnõukogude loomisest alates 2014. aastal on tehtud kahte liiki ettepanekuid: Keskkonnaametile suurkiskjate küttimise korraldamise ja jahipiirkonna piiri muutmise ettepanekud. Ettepanekut jahipiirkonna kasutusõiguse kehtetuks tunnistamiseks tehtud ei ole. Ka pole seda küsimust ühegi jahindusnõukogu päevakorras seni olnud. Ilmselt oleks selles küsimuses osapoolte positsioonid muude ettepanekuks olevate küsimuste kõrval vastuolulisemad, sest jahindusorganisatsioonidel võib ilmselgelt olla suurem huvi ettepanekut mitte toetada.

Seisukoha andmise küsimust jahipiirkonna kasutusõiguse loa pikendamiseks ei ole jahindusnõukogude praktika jooksul seni arutusel olnud. Küll aga võib selles küsimuses tekkida tugev huvide lahknevus. Jahipiirkonna kasutajal on olemas reeglina huvi kasutusõiguse luba pikendada (loobuda saab sellest ka ilma tähtaega ära ootamata). Ühest küljest on see kantud tahtest jätkata jahipidamisega, teisest küljest on jahipiirkonna kasutaja piirkonda teinud mitmeid pikemaajalisi investeeringuid (jahipukid, kantslid, ulukihooled, juurdepääsuteed, jahimajad jne), mida jahipiirkonna kasutaja loa pikendamata jätmise korral enam eesmärgipäraselt kasutada ei saa (v.a juhul kui talle konkursi järgselt uus luba antakse). Sageli pole neid rajatiseid või ehitiseid võimalik ka muul eesmärgil sageli kasutada. Maaomaniku huvi on, et maal jahipidamisega jätkatakse ja kahjud sellega kontrolli all hoitakse, kuid tema jaoks ei ole niivõrd oluline isik, kes seda teostab. Ka ei läheks maaomaniku tehtud investeeringud jahindusse kaotsi jahipiirkonna kasutaja väljavahetamisel. Konsensusliku otsuse puhul võib ka ühe vastuhääle puhul sisuliselt taotleda jahipiirkonna kasutaja väljavahetamist, sest seisukoha andmata jätmisel ei saa Keskkonnaamet jahipiirkonna kasutusõiguse luba pikendada (JahiS § 18 lg 2 p 2). Sellise olukorra tekkimist tuleks aga vältida. Jahiseaduses on iseenesest juba olemas kaks võimalust jahipiirkonna kasutaja väljavahetamiseks: maaomanike algatusel JahiS § 20 lg p 2 alusel ning jahindusnõukogu ettepanekul JahiS § 9 lg 3 p 3 alusel. Kummagi neist võimalustest praeguse jahiseaduse kehtivuse alusel kasutatud ei ole. Sisuliselt kolmanda võimaluse loomine jahipiirkonna kasutaja väljavahetamiseks pole siinkohal kuidagi põhjendatud. Seetõttu konsensuslikku otsust **seisukoha** andmise küsimuses Keskkonnaamet ei toeta, sest on väga tõenäoline, et otsust kui sellist osapoolte vahel valitseva erimeelsuse tõttu ei sünnigi. Pigem peab Keskkonnaamet selle seisukoha andmisel oluliseks jahindusnõukogu põhjendatud seisukohti, mis antakse jahiseaduses nimetatud jahindusnõukogu pädevuse piires.

Eelpool toodut arvesse võttes jätab Keskkonnaamet **kokkulepete** ja **ettepanekute** otsuste tegemisel konsensuse nõude kehtima, sest huvi nendes küsimuses ühisele seisukohale jõudmiseks on nii jahipiirkonna kasutajatel kui maaomanikel võrdselt olemas.

Seisukoha andmine peab üldjuhul toimuma ka konsensuse alusel, kuid siinkohal tuleb ette näha ka võimalus otsuse tegemiseks kui konsensust ei saavutata (ei leia ühist heakskiitu toetav ega mittetoetav seisukoht). Sellisel juhul pannakse küsimus hääletamisele kui jahindusnõukogu ei ole kahel korral suutnud konkreetsetes küsimustes seisukohta anda. Otsus võetakse vastu 3/4 poolthäälte enamusega.

Ühtlasi plaanime tutvustada 2021. aasta märtsi kolmandal nädalal (18. märtsil) uut töökorda e-koosolekul ning seoses sellega palume Keskkonnaametile hiljemalt 15. märtsiks üldmeilile info@keskkonnaamet.ee teada anda organisatsiooni esindaja, kes koosolekul osaleks. Osalejale saadame seejärel e-postiga koosoleku kutse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aimar Rakko

juhataja

jahinduse ja vee-elustiku büroo

Lisa: 1. Jahindusnõukogu töökorra eelnõu (Jahindusnõukogu töökorra EELNÕU 01.02.2021.docx)
2. Jahindusnõukogu töökorra ettepanekute koondtabel (JNK töökorra ettepanekute koondtabel.xlsx)

Saata: Eesti Erametsaliit - erametsaliit@erametsaliit.ee; Riigimetsa Majandamise Keskus - rmk@rmk.ee; Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda - info@epkk.ee; Eestimaa Talupidajate Keskliit - info@taluliit.ee; Priit Lulla - priit.lulla@gmail.com;

Margo Tannik 786 8364

margo.tannik@keskkonnaamet.ee